

ЗВІТ
про роботу Комітету Верховної Ради України
з питань аграрної та земельної політики за період роботи третьої сесії
Верховної Ради України дев'ятого скликання
(лютий - липень 2020 року)

Відповідно до Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики на період роботи третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання протягом звітнього періоду Комітет проводив засідання, в тому числі у режимі відеоконференцій, наради та робочі зустрічі, засідання робочих груп, ініціював та організував проведення комітетських слухань.

Протягом третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання до Комітету надійшло 24 законопроекти, з опрацювання яких Комітет визначений головним, та 62 законопроекти, до яких Комітет має подати свої пропозиції.

За поданням Комітету протягом звітнього періоду Верховною Радою України було прийнято 4 Закони України, а саме:

- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» від 31.03.2020 № 552-IX.

Прийнятим законом запроваджується ринковий обіг земель сільськогосподарського призначення, забезпечується дотримання конституційних прав громадян України на вільне розпорядження своєю власністю та створюються прозорі умови для набуття у власність земельних ділянок сільськогосподарського призначення громадянами та юридичними особами України. Зокрема, законом передбачено, що з 1 липня 2021 року право власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення площею до 100 гектарів можуть набувати виключно громадяни України. З 1 січня 2024 року таку можливість отримають також юридичні особи, власниками яких є українці.

- Закон України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» від 13.04.2020 № 554-IX.

Законом встановлюється єдина державна політика з питань створення, функціонування та розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, спрямованої на забезпечення ефективного прийняття управлінських рішень органами державної влади та місцевого самоврядування, усуваються дублювання робіт та витрат державного бюджету на створення геопросторових даних на усіх рівнях державного управління та місцевого самоврядування;

- Закон України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо планування використання земель» № 711-IX від 17.06.2020.

Законом вносяться зміни до Земельного кодексу України, Водного кодексу України, законів України «Про землеустрій», «Про регулювання містобудівної діяльності» та «Про Державний земельний кадастр», «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які

перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності», «Про місцеве самоврядування в Україні», якими запроваджується можливість складання схем просторового планування території громади як інструменту комплексного управління у галузі використання земель громади, встановлення їх призначення, зонування території та визначення напрямів її збалансованого розвитку;

- Закон України «Про внесення зміни до розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» від 04.06.2020 № 678-ІХ.

Законом передбачається продовження до кінця поточного року повноважень регіональних служб щодо здійснення державного ветеринарно-санітарного контролю і нагляду на кордоні, з метою уникнення зупинення здійснення зазначеного контролю і нагляду при здійсненні експортно-імпорتنих операцій, яке може мати місце внаслідок накладених в умовах карантину обмежень на проведення конкурсів на призначення державних службовців.

За поданням Комітету протягом звітної сесії Верховною Радою України прийнято у першому читанні:

- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання розвитку виноградарства в Україні (реєстр. № 2064 від 05.09.2019).

Законопроектом вносяться зміни до земельного законодавства, якими пропонується встановити мінімальний строк у 25 років для користування земельними ділянками під виноградниками або для їх закладання та врегулювати питання відшкодування землекористувачу його витрат, здійснених на закладення (посадку) та/або догляд за виноградниками, а також завданих збитків у разі дострокового припинення права користування земельною ділянкою;

- проект Закону про ветеринарну медицину та благополуччя тварин (реєстр. № 3318 від 09.04.2020).

Метою законопроекту є системне та комплексне регулювання суспільних відносин щодо захисту здоров'я та забезпечення благополуччя тварин, ветеринарної практики, виробництва, обігу та застосування ветеринарних препаратів з урахуванням міжнародних зобов'язань України, зокрема в рамках Угоди про асоціацію з ЄС;

- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення права працівників державних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій на одержання земельної частки (паю) (реєстр. № 3012-2 від 29.05.2020).

Основним завданням законопроекту є удосконалення визначеного у статті 25 Земельного кодексу України застарілого та такого, що не відповідає вимогам сьогодення, правового механізму приватизації земель державних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій.

Комітетом підготовлені і очікують розгляду Верховною Радою України наступні проекти законів:

- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення порядку передачі в оренду водних об'єктів у комплексі з земельними ділянками, друге читання (реєстр. № 0853 від 29.08.2019), яким пропонується усунути колізії у правовому регулюванні орендних відносин у сфері водокористування, посилення рівня захисту прав сільгосптоваровиробників, фермерських господарств, фізичних осіб-підприємців, які використовують у своєму виробництві зрошувальне землеробство;

- проект Закону про сільськогосподарську кооперацію, друге читання (реєстр. № 0856 від 29.08.2019), яким пропонується нова модель системного та комплексного регулювання усіх правовідносин щодо створення та діяльності сільськогосподарських кооперативів в Україні з урахуванням міжнародних стандартів і кращих світових практик, яка, в свою чергу, відповідає потребам малих та середніх виробників, сприяє їх кооперації з метою підвищення прибутковості господарювання, участі у сільськогосподарському ринку України та покращення життя в сільській місцевості;

- проект Закону про внесення змін до статті 4 Закону України «Про пестициди та агрохімікати» щодо ввезення пестицидів на митну територію України (реєстр. № 2289 від 18.10.2019), метою якого є удосконалення окремих положень щодо регулювання завезення та застосування в Україні незареєстрованих пестицидів, використання залишків пестицидів і агрохімікатів, термін реєстрації яких закінчився, надання можливості застосування, зберігання, торгівлі, рекламування та перевезення залишків препаратів протягом двох років після завершення терміну їх реєстрації.

- проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання у сфері поводження із пестицидами і агрохімікатами (реєстр. № 2548 від 06.12.2019). Запропонованими змінами, зокрема: змінюються повноваження центральних органів виконавчої влади, які здійснюють державне регулювання у цій сфері; спрощуються умови ввезення пестицидів та агрохімікатів у окремих випадках; відмінюються особливі вимоги до застосування пестицидів та агрохімікатів на землях, які підлягають особливій охороні, та для вирощування продукції для дитячого і дієтичного харчування тощо;

- проект Закону про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві (реєстр. № 3205-2 від 25.05.2020). З метою підтримки малих та середніх суб'єктів підприємництва, включаючи фермерські господарства, законопроектом передбачається створення Фонду часткового гарантування кредитів в сільському господарстві, шляхом часткового гарантування виконання зобов'язань таких суб'єктів перед фінансовими установами за кредитними договорами;

- проект Закону про внесення змін до Закону України "Про державну підтримку сільського господарства України" та інших законів України щодо функціонування Державного аграрного реєстру та удосконалення державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції (реєстр. № 3295 від

30.03.2020). Законопроектом передбачається виключення окремих положень, які стосуються регулювання питань державної аграрної інтервенції як форми державного втручання; надання права на отримання бюджетної тваринницької дотації суб'єктам, які займаються козівництвом та аквакультурою, а також одержувати державну підтримку виробникам плодів, ягід, винограду, хмелю та аквакультури; запроваджуються законодавчі підстави для функціонування Державного аграрного реєстру, як державної автоматизованої інформаційної системи про вітчизняних виробників сільськогосподарської продукції та покращення їх доступу до отримання державної підтримки і державних послуг онлайн.

Засідання Комітету

За звітний період відбулось 16 засідань Комітету, з яких 3 проведено у режимі відеоконференції. Розглянуто 54 питань, в тому числі 16 законопроектів з підготовки і попереднього розгляду яких Комітет визначений головним.

Слухання у Комітеті, засідання робочих груп, робочі зустрічі, наради

За звітний період Комітетом було ініційовано та проведено 2 комітетських слухання.

1. З метою підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору, збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції з високою доданою вартістю, вдосконалення інструментів стимулювання розвитку сільгосптоваровиробників задля економічного розвитку сільських територій, забезпечення продовольчої безпеки країни 11 лютого 2020 року, під головуванням Голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики Сольського М.Т., проведено комітетські слухання на тему: «Концепція державної підтримки сільгосптоваровиробників в рамках реалізації аграрних реформ».

У зазначеному заході взяли участь народні депутати України – члени Комітету, Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, заступник Міністра фінансів України, представник Рахункової палати України, а також представники Національної академії аграрних наук України, громадських організацій, профільних асоціацій та фермерських господарств.

За результатами висловлених учасниками слухань пропозицій, Комітетом в установленому законодавством порядку підготовлено відповідні Рекомендації, які схвалено рішенням Комітету від 19 лютого 2020 року та направлено Голові Верховної Ради України та до Кабінету Міністрів України.

2. 13 лютого 2020 року під головуванням Голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики Сольського М.Т. проведено комітетські слухання на тему: «Розвиток зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією в рамках Угоди про асоціацію з ЄС».

У зазначеному заході взяли участь народні депутати України – члени Комітету, представники Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, представники Світового банку, проекту «Агроторгівля України» Федерального Міністерства продовольства та сільського господарства Німеччини, Продовольчої та Сільськогосподарської Організації ООН (ФАО), представники експертної групи з питань експертизи законодавства України на відповідність праву ЄС Урядового офісу європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, Європейської Бізнес Асоціації, Національної академії аграрних наук України, громадських організацій та профільних асоціацій.

Під час слухань було зазначено, що відповідно до Всеохоплюючої стратегії імплементації законодавства у сфері СФЗ до кінця 2021 року Україна має адаптувати до національного законодавства понад 250 актів ЄС за напрямками державного контролю у сфері СФЗ, безпечності харчових продуктів та кормів, здоров'я і благополуччя тварин, здоров'я рослин тощо.

У ході слухань були також обговорені питання про стан та проблеми експорту продукції до Європейського Союзу по окремим галузям, таким як: молочна, зернова, виноробна, тваринництво і птахівництво.

Також в ході обговорення були висловлені пропозиції щодо вітчизняної виноробної продукції в частині необхідності спрощення процедури митного оформлення презентаційної виноробної продукції, яка вивозиться за межі митної території України для представлення її на виставках, форумах та інших міжнародних заходах.

За підсумками слухань, з метою пришвидшення інтеграції України до ринків країн ЄС та розвитку взаємної торгівлі сільськогосподарською продукцією, а також адаптації національного законодавства до європейських вимог, були ухвалені відповідні рекомендації.

З урахуванням обмежень визначених розпорядженням Голови Верховної Ради України від 12.03.2020 № 151 «Про додаткові заходи із попередження виникнення гострої респіраторної хвороби», Комітетом проведено, в тому числі у режимі відеоконференції, ряд робочих зустрічей та нарад з науковцями, експертами, представниками профільних асоціацій, громадських організацій, державних установ з метою обговорення та опрацювання законопроектів в рамках роботи Комітету над запровадженням земельної реформи.

Прийом громадян

Відповідно до пункту 5 розпорядження Голови Верховної Ради України Д. Разумкова від 12 березня 2020 року за № 151 «Про додаткові заходи із попередження виникнення гострої респіраторної хвороби» та розпорядження від 03 квітня 2020 року за № 177 «Про внесення змін до розпорядження Голови Верховної Ради України від 13.03.2020 № 151» особистий прийом громадян народними депутатами України в адміністративних будинках Верховної Ради України призупинено на період дії встановленого в Україні карантину.

Опрацювання вхідної кореспонденції

За період роботи третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (лютий - липень 2020 року) у Комітеті опрацьовано 1150 звернень від народних депутатів України, органів державної влади, громадських організацій та громадян.

Питання організаційно-інформаційного та консультативно-методичного забезпечення діяльності Комітету здійснювалися секретаріатом Комітету.